

ВАТАН УЧУН, МИЛЛАТ УЧУН, ХАЛҚ УЧУН!

2020 йил 25 январдан чиқа бошлаган

ЯНГИ

Ижтимоий-сиёсий газета

Миллий тикланишдан — миллий юксалиш сари

ЎЗБЕКИСТОН

№ 156 (1482), 2025 йил 1 август, жума

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

yuz.uz_news

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА АЭРОКОСМИК ТЕХНОЛОГИЯЛАР КЕНГ ЖОРИЙ ЭТИЛАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 31 июль куни қишлоқ хўжалигида космик маълумотлардан фойдаланиш ва рақамлаштириш чора-тадбирлари бўйича йиғилиш ўтказди.

Бу куни кеча бўлиб ўтган видеоселектор йиғилишининг маптийки давоми. Мева-сабзавот ва озиқ-овқат маҳсулотларини кўпайтириш масаласи кўриб чиқилар экан, давлатимиз раҳбари ердан унумли фойдаланиш, самарадорликни ошириш йўлларини кўрсатган эди.

Бунинг учун аниқ ҳисоб-китоб ва таҳлил жуда зарур. Президентимиз ташаббуси билан ташкил этилган “Ўзбеккосмос” агентлиги шундай имконият бермоқда. 2024 йил 14 октябрдаги Президент фармонига мувофиқ, иқтисодиёт тармоқларида аэрокосмик технологиялар жорий этилмоқда.

Жумладан, бу қишлоқ ва сув хўжалигидаги ҳақиқий ҳолатни, камчиликларни очик-ойдин кўрсатиб берапти. Икки йил мобайнида соҳада фойдаланилаётган 4 миллион гектардан зиёд ерлар космик мониторинг қилинди. Аниқланишича, ҳисоботларда кўрсатилган айрим майдонларда пахта экилмаган, баъзан эса захирадаги ёки эгаси номасълум ерларга экилган.

Шу боис, давлат томонидан ажратиладиган имтиёзли кредитларнинг мақсадли ишлатилишини масофавий мониторинг қиладиган тизим йўлга қўйилиши белгиланди.

Иқлим ўзгариши ва сув тақчиллигидан келиб чиқиб, юртимизда кам сув талаб қиладиган янги навлар ва агротехнологияга ўтишмоқда. Лекин экинларни сугоришда сув сарфи меъёри ҳозирги ҳақиқатдаги талабга жавоб бермаслигини кўрсатиб ўтилди. Гидромул районлаштириш ёндашуви ҳам эскирган. Оқибатда каналлар охирида жойлашган 3 мингдан зиёд фермерга сув етиб бормаяпти.

Қишлоқ ва сув хўжалиги тизимидаги илмий институтларни жалб қилган ҳолда сугориш меъёри ва гидромул районлаштиришни тўлиқ янгилаш вазифаси қўйилди.

Фермерлар сарфлаётган сувнинг ҳалигача аниқ ҳисоби йўқлиги қайд этилиб, бунинг барча босқичларини рақамлаштириш, сувнинг контурма-контур ҳисобини юритиш зарурлиги таъкидланди.

Сув омборлари сигими ҳам лойиҳавий қуввати бўйича ҳисобланиб келинар эди. Сўнгги

икки йилда 60 та йирик сув омбори илк бор багитриқ таҳлилдан ўтказилди. Лойқа чўккани сабабли айримларининг сигими камайгани аниқланди.

Шу боис, барча сув омборларига “ақли” ҳисоблагичлар ўрнатиб, сув миқдорини онлайн кузатиш, улардаги лойқани камайитириш вазифалари кўрсатиб ўтилди.

— Ер билан сув қишлоқ хўжалигимиз тақдирини ҳал қилувчи масала, — деди Шавкат Мирзиёев.

Йиғилишда соҳани рақамлаштириш масаласига алоҳида эътибор қаратилди.

Ҳозир фермерлар ер, кредит, субсидия ва агрохизматлар бўйича 30 дан ортиқ платформадан фойдаланаяпти. Буни осонлаштириш учун улар бирлаштирилиб, “Рақамли қишлоқ хўжалиги” ягона интеграцион платформаси ишга туширилади.

Энди даласига нима экишни фермернинг ўзи ҳал қилади. Буни платформага ҳам унинг ўзи киритади. Натижада асосий, тақририй ва тўқсонбости экинлар миқдори олдиндан кўринади. Бу озиқ-овқат хавфсизлиги, нарх-наво барқарорлиги ва деҳқонларнинг даромадида жуда муҳим.

Бош вазир ўринбосари Ж.Қўчқоров бошчилигида озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш бўйича комиссия тузилиши белгиланди. Етишмаётган маҳсулотни кўпайтириш учун имтиёзли кредит ва субсидия берилди.

Соҳада учувчисиз аппаратлардан фойдаланиш ҳам режалаштирилмоқда. Кузда 100 дан зиёд замонавий дрон олиб келинади. Мутаассидларга хусусий секторни жалб этиб, фермерларга дронлар ёрдамида хизматларни йўлга қўйиш бўйича кўрсатма берилди.

Сомонпояларни ёқишга чек қўйишнинг қонуний асосларини яратиш зарурлиги айтилди.

Космик тадқиқотларда қурилиш, кадастр, норуа конлари, ўрмон ва яилор ерлари бўйича ҳам таҳлиллар борлиги таъкидланиб, вазирлар ва ҳокимларга уларни ўрганиб, режалар ишлаб чиқиш вазифаси қўйилди.

ЎЗА

Июль сарҳисоби

Халқимиз аҳиллиги ва ғайрат-шижоати, хавфсизлиги ва тинчлиги — бебаҳо бойлик. Давлатимиз раҳбарининг июль ойидаги фаолиятини, мамлакатимизда кечаётган жараёнларни кузатиш асносида чиқарган илк хулосамиз шу бўлди. Хориж ва қатор ички ҳудудларга ташриф, давлат ва ҳукумат раҳбарлари билан учрашувлар, нуфузли делегациялар қабули, мамлакат тараққиёти, иқтисодиёт ривожини, халқимизнинг аҳиллиги, ғайрат-шижоати, хавфсизлиги, тинчлиги йўлидаги тақдирот ва видеоселектор йиғилишларида ана шу эзгу ғоя бор багини кўрсатиб турди.

БОШ МАҚСАД — ХАЛҚИМИЗ ЯЙРАБ ИШЛАЙДИГАН ВА ЯЙРАБ ЯШАЙДИГАН ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИ БАРПО ЭТИШ

I

Тафсилотларни Президентимизнинг “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг ўттиз тўрт йиллик байрамига тайёрларик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қароридан бошлаш мақсадга мувофиқ, назаримда. 10 июлда имзоланган мазкур ҳужжатда **халқимизнинг энг улуг, энг азиз байрамини** янги Ўзбекистоннинг тараққиёт даражаси, жаҳон майдонидagi обрў-эътиборига муносиб тарзда, юксак савияда нишонлаш, юртимизда амалга оширилаётган изчил ишлохотлар мазмун-моҳиятини кенг жамоатчиликка етказиш белгиланди.

Байрам тантаналари **“Ватан учун, миллат учун, халқ учун!”** деган бош ғояни ўзида мужжасам этишида ҳам катта маъно-мазмун бор. Қарорга мувофиқ, ушбу байрамни муносиб нишонлаш мақсадида Ўзбекистон

Республикаси Бош вазири бошчилигида республика комиссияси тузилди ва унинг таркиби тасдиқланди.

Байрам арафасида жойларда мустақилликнинг юртимиз тараққиёти ва халқимиз фаровонлигини таъминлаш борасидаги аҳамиятига бағишланган маънавий-маърифий анжуманлар, очик мулоқот ва суҳбатлар, адабий-бадий кечалар, миллий кино кунлари, умумхалқ сайиллари, маданият ва спорт тадбирлари ташкил этилади.

Ўзбекистон тобора инсон қадрини, унинг ҳуқуқ ва манфаатлари улуғланадиган ижтимоий давлатга айланиб бораётгани, камбағаллиқни қисқартириш, ёрдамга муҳтож тоифаларни қўллаб-қувватлаш, бандлиқни таъминлаш, замонавий иш ўринларини кўпайтириш бўйича давлат дастурлари катта ижобий натижалар бераётганини ҳар бир инсон ҳаёти мисолида кўриб, ҳис этиб

турибди. Юртдошларимиз тафаккурдаги ўзгаришлар, янгилаш жараёнлари ташкил этилажак байрам дастурларида ўз ифодасини топади.

Мустақиллик — узоқ машаққатлар эвазига қўлга киритилган неъмат, ота-боболар орузи, келажак авлодлар ифтихори, миллат зехинидаги қадрият. Байрамнинг маъно-мазмунини, қадр-қиммати ҳам йилдан йилга ортиб бормоқда. Боиси, уни мустақамлашда, мустақил давлатимизни янада юксалтиришда шу юртда яшаётган ҳар бир инсоннинг муносиб ҳиссаси бор.

Яна шу фурсатда иқроси билан мукамаллик касб этадиган қонун устуворлигини таъминлаш, асосийси, халқимиз яйраб ишлайдиган ва яйраб яшайдиган янги Ўзбекистонни қуриш мақсадида қаратилган сазй-ҳаракатларнинг ҳуқуқий асосини мустақамлаш йўлида муҳим ҳужжатлар имзоладани.

Президентимизнинг “Давлат органлари ва ташкилотларида ижро интизомини янада мустақамлашнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони, “Давлат олий таълим ташкилотларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрларини тасдиқлаш тўғрисида”ги фармойиши, “Мўғулистонга олий даражадаги ташриф соҳаларида эришилган келишувларни амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги, “Хорижий инвесторлар кенгашининг наватдаги мажлиси доирасида эришилган келишувларнинг ижросини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорлари мазмун-моҳиятига кўра, бу борадаги ишларга янги истиқболлар очади.

Давоми 3-бетда

Бир ўлкаки...

ХАЛҚЧИЛ СИЁСАТНИНГ МОҲИЯТИДА ИНСОН ҚАДРИ МУЖАССАМ

Янги Ўзбекистондаги ишлохотлар марказида инсон турибди. Бу шунчаки шиор эмас, у том маънода халқимиз ҳаётида, тафаккурдаги ўзгаришларда, жамиятдаги муносабатларда ифодасини топаётган ҳақиқат. Бундай қараш давлат раҳбари илгари сарфлаган ташаббус ва ғоялар, давлат сиёсатининг бош йўналишига айланган. Ахир ишлохотлар нафақат янги қонун ва қарорларда, балки ҳар бир инсон ҳаётидаги туб ўзгаришларда амалий ифодасини топаётгани бежиз эмас.

Шу ўринда ўтмишнинг оғриқли саҳифаларини эсласак. Қишлоқ хўжалиги соҳасида меҳнат қилган фуқаролар учун турмуш қанчалик оғир кечганини инкор этиб бўлмайди. Бир пайтлар қишнинг қаҳратонида кекса ҳам, ёш ҳам, хотин-қизлару ўқитувчи, талабалар ҳам пахта теримида чиқарди. Таълимдан, инсон ҳуқуқидан, тинч ҳаётдан воз кечгандек манзара ҳукмрон эди. Бу жараённинг қанчалик инсофсиз ва ғайриинсоний экани кўп йиллар давомида тан олинмади. Ҳозир бунинг сабабларини муҳокама қилмоқчи эмасмиз. Аммо ҳақиқат шундаки, Президентимиз раҳбарлигида ушбу адолатсизликка чек қўйилди. Давлатимиз раҳбари инсон ҳуқуқи, шаъни, қадрини деган тушунчаларни амалий сиёсатга айлантириб, таълим соҳасини ўз эгасига, яъни ўқитувчи ва ўқувчига қайтарди.

Давоми 2-бетда

Муносабат

АСАКА ТАЖРИБАСИ

“ИСЛОХОТЛАР ШТАБИ” — ҲУДУДИЙ РИВОЖЛАНИШНИНГ ЯНГИ МЕХАНИЗМИ

Бугун ҳудудларни барқарор ва мувозанатли ривожлантириш мамлакат иқтисодиётининг узоқ муддатли ўсиши ва фаровонлигини таъминлашда халқ қилувчи омилдир. Мазкур амалий жараён инвестицияларни жалб этиш, ишлаб чиқариш салоҳиятини кенгайтириш, аҳоли бандлигини ошириш ҳамда рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун ҳам мустақкам замин яратеди.

Сўнгги йилларда ҳар бир ҳудуднинг ўзига хос салоҳиятини ишга солиш орқали барча соҳани ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу эса, ўз навбатида, янги иш ўринлари очиш,

иқтисодиёт тармоқларининг фаоллигини ошириш, аҳолининг турмуш даражасини яхшилаш ва камбағаллиқни қисқартиришга хизмат қилмоқда.

Давоми 2-бетда

Уйғоқ фикр

КИТОБХОНЛАР ҚАЛБИГА

ЯНГИ ЙЎЛЛАР, ЯНГИ УСУЛЛАР ТОПАЙЛИК

6

Нуқтаи назар

ЮРТИМИЗ ТУРИЗМИ ИСТИҚБОЛЛАРИ

ХОРИЖ НАШРЛАРИ ЭЪТИРОФИГА НИМАЛАР САБАБ БЎЛМОҚДА?

5

Ватан учун, миллат учун, халқ учун!

КЕНГ УФҚЛАР, БАЛАНД ОРЗУЛАР, ЮКСАК МАРРАЛАР САРИ

Баҳодир ШЕРМУҲАММЕДОВ, педагогика фанлари доктори, профессор

Халқ денгиздир, халқ тўлқиндир, халқ кучдир, дейди улуғ шоир Чўлпон. Ҳа, халқ буюк куч. Халқ баъзан йўл бошида туриб, ён-атрофни кузатиб, ўзига етакчи танлайди — юртни ҳаракатга келтира оладиган, юрагида жасорат, кўзида нур, юришида ишонч бор шахсга эргашади.

Ўзбекистон учун бундай палла 2016 йилда бошланди. Халқ ўз танловини қилди — Шавкат Мирзиёев мамлакатни бошқаришга киришди. Шундан буён орадан ўтган йиллар рақамларда эмас, юракда ўлчанадиган йиллар. Бу йиллар сакраётган қоплонга ўхшайди: у орқага эмас, фақат олдинга, ўз қудрати билан сакрайди, юксалади, ғоявий ва иқтисодий пойдеворни мустаҳкамлайди.

Бугун орта назар солар эканмиз, фақат ўзгаришларни эмас, балки янги-ланишни, тараққиётни, ҳаётга бўлган ёндашувдаги tub бурилишни кўраемиз. Шундай ислохотлар бўлдики, улар фақат тизимни эмас, тафаккурни ҳам ўзгартирди.

Сўнгги йилларда Ўзбекистон жамиятида улкан юксалишлар юз бермоқда. Бугунги кундаги юртимиз сиёсий-хуқуқий, ижтимоий-иқтисодий, маданий-маърифий ҳаёти саккиз йил аввалги ҳолат билан солиштирилса, тубдан фарқ борлиги аён бўлади. Халқнинг давлатга,

Янги Ўзбекистондаги ҳар бир янгилик, аввало, инсон ҳаётига қулайлик яратиш, адолатли муҳит барпо этиш, халқни давлатнинг асосий бойлиги ва кучи сифатида эътироф этишдир.

Давлатимиз раҳбари яна бир ўта долзарб масалага тўхталган ҳолда бундай дейди: “Инсон — давлат ва жамият учун мақсадга эришиш воситаси эмас, аксинча, ана шу мақсаднинг бош мазмуни ва манбаи ҳамда энг олий қадрият бўлиши лозим”.

Бугун инсон қадрини улуғлаш, муносиб турмуш учун имкониятлар яратиш давлат сиёсатининг устувор йўналишига айланган. Таълим, соғлиқни сақлаш, ижтимоий ҳимоя, сул-ҳуқуқ тизими — барчаси инсон манфаатлари йўлида ислох қилинмоқда. Буни халқ ўз ҳаётида тобора кўпроқ сезмоқда.

Янги Ўзбекистон инсон қадрини ҳам-миша устун қўядиган, халқ манфаати учун ҳаракат қиладиган давлатдир. Бу йўл юртимизни келажакда янада эркин,

Мамлакатимизда таълим ва тарбия соҳасининг устувор йўналишига айлантирилгани, олий таълим муассасалари сони ва сифат кўрсаткичлари ортиб бораётгани, стипендиялар ва маошлар оширилиши натижасида ўқитувчи “илм ва маърифат маскани”га қайтди.

Бунга параллел равишда илмий тадқиқотларга ажратилаётган маблаг ҳажми ошди, ёш олимларга кенг имкониятлар яратилди. Илмий грантлар, хорижий таълим дастурлари, халқаро рейтинглар билан ишлаш — буларнинг бари янги Ўзбекистоннинг илм-фан ривожига берган эътиборидир.

Олий таълимда очкилик, рақобат ва янгиликлар даври бошланди. Университетлар интеграциялашди, янги факультетлар очилди, хорижий дипломлар тан олина бошланди, стипендиялар ошди, ёш олимларга имкониятлар эшиги очилди. Илм давлат сиёсатининг устуворлигини берибга айланди. Фарғона давлат университетида бугун нафақат таълим, балки илм-фан, инновация, халқаро ҳамкорлик йўлга қўйилган.

Рақамли технологиялар ҳаётимизнинг ажралмас қисмига айланиб бораётган бир пайтда таълим тизими рақамлаштирилиши замонавий тараққиётнинг муҳим асоси бўлиб хизмат қилмоқда. Жорий этилган “Электрон университет” тизимлари, “илм-фан — ишлаб чиқариш — инновация” училиги орқали амалга оширилаётган рақамли лойиҳалар таълим сифатини юксалтирмоқда.

“Электрон университет”, масофавий таълим, сунъий интеллект асосида болашол биз учун ўзгармас воқеликка айланди. Рақамли трансформация таълимни тез, аниқ ва шаффоф қилди.

Коррупция — жамиятни ичдан емирувчи вирус. Бу иллатга қарши кураш давлат сиёсатининг асосий фронтига айланди. Ҳар бир университетда “Коррупциясиз соҳа” тамойили асосида ишланмоқда. Имтиҳонлар, аттестациялар, маблаг ажратиш жараёнлари шаффофлаштирилди. Фарғона давлат университетида ҳам “Коррупцияни илдиригача

жамиятга, эртанги кунга муносабати бутунлай янгича мазмун касб этмоқда. Бунинг замирида “Инсон қадри учун” ғояси турибди.

Кенг қўлмил ислохотлар марказида айнан инсон, унинг шаъни, гурури ва эркин яшаш ҳуқуқи туради. Президентимиз бу борада конституциявий комиссия аъзолари билан учрашувдаги нутқда бундай деганди: “**Инсоният илмий-технологик даврга қадам қўйди. Жаҳонда кескин трансформация жараёнлари ва рақобат кучаймоқда. Эртанги кунини ўйлаган халқлар ва давлатлар ўз келажиги ҳақида бугун ҳар қачонгидан ҳам жиддий бош қотирмоқда. Шу ўринда табиий саволлар туғилади. Мана шундай ҳал қилувчи паллада ва келажакда давлатимизда, жамиятимизда инсоннинг ўрни ва қадри қандай? Қандай сиёсий-ҳуқуқий, иқтисодий-ижтимоий ва маънавий-гуманитар тамойиллар, қадрият ва манфаатлар биз учун устувор аҳамиятга эга бўлади?**”.

Бу саволга амалий жавоб сифатида Ўзбекистон Конституциясини янгилаш, унинг мазмунига “инсон — жамият — давлат” ёндашувини сингдириш бўйича кенг қамровли ишлар қилинди. Бош қонунимизда инсон ҳуқуқлари, эркинлик-лари, шаъни ва қадр-қиммати устувор бўлиши белгиланди. Президент бу борада бундай фикр билдирган: “**Биз барпо этаётган Янги Ўзбекистон учун инсон қадри ва халқ манфаати — ҳамма нарсадан устундир**”.

Айни шу тамойил асосида ислохотлар амалга оширилиб, барча соҳаларда инсон манфаатлари устуворлик касб этмоқда. Хусусан, конституциявий ислохотлар нафақат қонунчилик жиҳатидан, балки мазмунан ҳам халқнинг эртанги ҳаётини яхшилашга қаратилган.

тараққиқ топган ва адолатли жамият сари етакламоқда.

Шавкат Мирзиёевнинг бошқарув концепцияси оддий, лекин улуғвор: инсон қадри ҳамма нарсадан устун. Йиллар давомида якжаҳомлик остида эзилган

пахтакор энди меҳнатининг эвзига роҳат кўради. Мажбурий меҳнат тарихга айланди. Деҳқон ерга эгалик қилади, фермер ҳосилини ўзи сотади, халқаро ташкилотлар бу ўзгаришни тан олди.

Бу шунчаки қўғоздаги ислохот эмас, балки инсон шаънининг тикланишидир. Пахта бутун кийимга айланиб экспортга чиқмоқда, фермерлар ҳаётидан мамнун, болалар далада эмас, мактабда.

Олий таълим тизимидаги ислохотлар, профессор-ўқитувчилар, илмий салоҳиятли мутахассисларнинг жамиятдаги мавқеи оширилди.

йўқотамиз” шиори остида бу борада доимий мониторинг асосида иш олиб борилмоқда.

Бугун орқага қараб, сўнгги саккиз йилда амалга оширилган ислохотларни кўриб, кўз олдимизда қандай катта сакраш, қандай улкан ҳаракат, қандай мардонга босқичлар турганини ҳис қиламиз.

Энди эса олдимизда кенг уфқлар, баланд орзулар, юксак мақсадлар турибди. Янги Ўзбекистоннинг эртаси маърифатли, кучли, барқарор тараққиётга йўналтирилган бўлишига ишонамиз.

ЮРТИМИЗ ТУРИЗМИ ИСТИҚБОЛЛАРИ

ХОРИЖ НАШРЛАРИ ЭЪТИРОФИГА НИМАЛАР САБАБ БЎЛМОҚДА?

Алишер ЭШТАЕВ, иқтисодиёт фанлари доктори, профессор

Ўзбекистон туризм салоҳияти сайёҳлар учун қулайлик, хавфсизлик ва ташриф буюришга арзийдиган манзиллар нуқтаи назаридан халқаро доирада юксак эътироф этилмоқда. Жумладан, “BBC Travel” глобал медиапортали Ўзбекистонни 2025 йилда саёхат қилиш учун энг яхши 25 та йўналиш рўйхатига қиритди. АҚШнинг етакчи нашри — “The New York Times” Бухоро шахрини 2025 йилда ташриф буюришга арзийдиган 52 та энг яхши жой, “Time Out” журнали эса Самарқанддаги Регистон майдонини дунёдаги энг гўзал 44 та жой сифатида қайд этди.

Туризм соҳасидаги ўзгаришлар ҳамда ислохотлар ҳақида 2025 йилнинг ўтган даврида маҳаллий оммавий ахборот воситаларида 3,8 мингта яқин материал эълон қилинди. Хорижий оммавий ахборот воситаларида 250 дан зиёд материал чоп этилди.

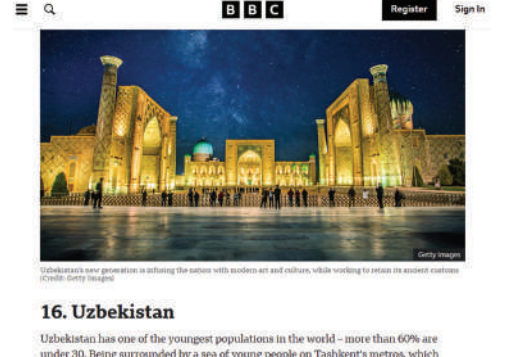
Жаҳон иқтисодиётида кечаётган кескин рақобат муҳитида туризм иқтисодиётининг фаол ривожланаётган соҳаларидан бирига айлانмоқда. Бугунги кунда дунёда 200 миллионга яқин киши туризм соҳасида меҳнат қилмоқда. Ундан тушайтган даромад 1 триллион долларни ташкил этмоқда. Сайёҳлар сафи ҳар йили 4-5 фойз кўпайиб, бошқа давлатларга сафар қилувчилар сони 1 миллиарддан ошади. Қолаверса, ҳозир дунёда яратилаётган ҳар 10 иш ўринининг биттаси айнан

Ушбу видеоселектор йиғилишида айтилган имкониятларни ишга солиб, жорий йилда туризм соҳасида:

- хориждан 15 миллион сайёҳ жалб қилиш ва экспортни 4 миллиард долларга етказиш;
- 635 та меҳмонхона ва меҳмон уйини ишга тушириш, 50 мингта янги иш ўрни яратиш;
- қўшимча 375 та туроператор фаолиятини йўлга қўйиш;
- Андижон, Жиззах, Навоий, Сурхондарё, Тошкент вилоятида 1 тадан, Қашқадарёда 2 та ва Бухорода 3 та туризм қишлоғи ташкил қилиш устувор вазифалар этиб белгиланди.

Давлатимиз раҳбари томонидан берилган топшириқлар асосида юртимизда 2025 йилнинг биринчи ярим йилида туризм соҳасида анча-мунча ишлар қилинди.

Хусусан, жорий йилнинг январь-июнь ойлари давомида 5,3 миллиондан ортиқ хорижий сайёҳ ташриф буюрган ва туризм хизматлари экспортни 2,4 миллиард долларни ташкил этган. Бунда кўшни давлатлардан ва МДҲ мамлакатларидан ташриф буюрган сайёҳлар сони 2024 йилнинг мос даврига нисбатан 1,1 баробар, узоқ хориж давлатларидан келганлар 1,3 баробар ошган. Давлатлар кесимида Хитойдан ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 2,6 баробар, Франция, АҚШ, Испания, Малайзия, Ҳиндистон ва Туркиядан 1,2 баробар, Германия ва Италиядан 1,1 баробар кўп сайёҳ келган.

туризм соҳаси ҳиссасига тўғри келмоқда. Туризмда топилган даромаднинг 30 фоизи одамларнинг қўлига иш ҳақи бўлиб боради, саноатда ва бошқа тармоқларда бу кўрсаткич 10 фоиздан ошмайди.

Ўзбекистонда кейинги йилларда туризм бўйича жуда кескин ўзгаришлар кузатишмоқда, улар соҳа ривожланишига ўз таъсирини кўрсатмоқда. Хусусан, туризм ривожига қаратилган янги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар ишлаб чиқилмоқда, халқаро ва маҳаллий даражада ўтказилаётган тадбирлар, янги таълим муассасалари фаолияти йўлга қўйилиши, янги туризм маҳсулотлари ва йўналишлар яратилиши, туризм инфратузилмасини такомиллаштиришга оид сайёҳ-ҳаракатлар, хорижий инвесторларни жалб қилиш, оммавий ахборот воситалари ва ижтимоий тармоқ вакилларининг ташрифи ва бошқа қатор ишлар амалга оширилмоқда.

Президентимиз жорий йил 9 апрелда ҳудудларнинг туризм салоҳиятини ошириш, хорижий инвестиция лойиҳаларини жадаллаштириш ма-салалари муҳокамаси бўйича ўтказилган видео-селектор йиғилишида туризм соҳасидаги айрим камчиликларга алоҳида тўхталди. Жумладан, ҳудудларда капсулалы уйлاردан иборат маскан фақат Китобда очилгани қайд этилиб, қолган 35 та туман ва шаҳарда ҳам очиш зарурлиги қайд этилди.

Мутасаддиларга “туризм ҳалқаси”га кирган йўлларни таъмирлаш бўйича ҳисоб-китоб қилиб, ишларни бошлаш топширилди. Туризм қишлоқларини ташкил қилиш бўйича 3 йил олдин бошланган иш яхши самара бераётгани эътироф этилди. Шунингдек, йиғилишда жойлардаги имкониятларни юзага чиқариб, туризм йўналишларини кўпайтириш, сайёҳларга шароитларни кенгайтириш чора-тадбирлари муҳокама қилинди.

Масалан, Сариосиё туманининг асосий қисми тоғлардан иборат бўлиб, қишқи туризм учун катта салоҳият мавжуд. У ерда дор йўли, меҳмонхона ва савдо-сервис хизматлари соҳасида 200 миллион долларлик лойиҳалар қилса бўлади. Чортоқ тумани ҳам гўзал табияти, шифобахш суви билан машҳур.

Мутасаддиларга шу каби 36 та туман ва шаҳарни этно, гастрономик, тиббий, экстремал, маданий-тарихий, зиёрат, қишқи ва агротуризм асосида ривожлантириш бўйича дастур ишлаб чиқиш топширилди.

УШБУ МАҚОЛАНИ ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИДА ҲАМ ЎҚИШ УЧУН QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ!

Туризм ва унга ёндош соҳалар йўналишида 11 мингта яқин янги иш ўрни яратилган. Ҳудудларда 60 та янги меҳмонхона, 287 та оилавий меҳмон уйи, 146 та хостел ва 24 та бошқа жойлаштириш воситаси, жами 517 та янги жойлаштириш воситаси (12,8 минг ўрин) ташкил этилган. Бугунги кунда меҳмонхона ва жойлаштириш воситалари сони 6448 тага етиб, ўринлар сони 170 мингтадан ошган.

Сайёҳларга хизмат кўрсатувчи 368 та янги сайёҳлик ташкилоти ва тургент фаолияти йўлга қўйилиши натижасида уларнинг сони 4052 тага етган.

Республикамиз бўйлаб 3415 гид-экскурсовод фаолият кўрсатмоқда, жорий йилнинг январь-июнь ойларида 215 гид-экскурсовод тайёрланган.

Хорижий давлатларда (Испания, Венгрия, Германия, Россия, Хитой, БАА, АҚШ каби) бўлиб ўтган 18 та нуфузли туризм кўргазмаси ва ярмаркасида Ўзбекистоннинг туризм салоҳияти тарғиб қилинган.

Мамлакатимизнинг туризм салоҳияти “Хитойда Ўзбекистон туризм йили” доирасида 20 тадан ортиқ провинцияда тақдирот қилинган.

Хорижий 11 та давлатда 21 та “Road show”, маданият тадбири ва тақдирот ташкил этилиб,

15 та хорижий йирик медиаплатформада мамлакатимизнинг сайёҳлик салоҳиятига оид 50 та яқин контент жойлаштирилган.

Жорий йилнинг ўтган даврида Қашқадарё вилоятида Башир ва Қайнар, Жиззах вилоятида Узуноболок, Фарғона вилоятида Топволдиев, Самарқанд вилоятида Оқсой ва Омонқўтон, Сурхондарё вилоятида Нило туризм қишлоқлари ва туризм маҳаллалари ташкил этилиб, уларнинг жами сони 26 тага етказилди.

Соҳада рақамлаштиришни жадаллаштириш мақсадида “Tourist map” интерактив портали ва мобил иловаси ишлаб чиқилди ҳамда синов тарихида Самарқанд халқаро аэропортида интерактив ускуналар ўрнатилган ҳолда ишга туширилди.

Самарқандда Халқаро туризм академияси фаолияти йўлга қўйилиб, унда малакали мутахассислар тайёрланмоқда.

Ушбу даврда маҳаллий ва хорижий сайёҳларни жалб қилиш мақсадида мамлакатимизда халқаро ва республика миқёсидаги кўплаб тадбирлар ўтказилди. Хусусан, Қорақалпоғистонда “NavrUZ” этнофестивали, “Орол туризми” ҳафталиги, “Миздақхон — муқаддас ва сирли макон” номи халқаро фестивал, “Mo'ynoq Ralli — 2025” экстремал авто-мото пойғалари, “Stixiya” халқаро электрон мусика фестиваллари, Бўстонлик туманида II халқаро “Farhod Challenge — Strongmen Games” турнири ҳамда Хива шаҳрида V халқаро “Pahlavon Mahmud — Strongmen Games” баҳодирлар ўйини мусобақаси юқори савияда ташкил этилди.

Мамлакатимизда туризм учун энг қулай вақт ҳисобланган март-апрель ойларида барча ҳудудларда ички туризм ярмаркалари ўтказилди.

Ҳозирги даврда юртимизга сайёҳларнинг асосий қисми тарихий-маданий туризм йўналишида келмоқда. Бизда туризмнинг жуда кўп турлари ва шакллари (тарихий-маданий туризм, агар

туризм, этнотуризм, зиёрат туризми, экологик туризм, таълим туризми, гастрономик туризм, спорт туризми, оммавий тадбирлар туризми) ривожлантириш, улар бўйича сайёҳларни жалб қилиш имкониятлари мавжуд.

Халқаро миқёсда оммавий туризмдан воз кечилиб, индивидуал туризмга катта эътибор қаратилмоқда, яъни сайёҳларнинг алоҳида қизиқишларидан келиб чиқиб, инновацион туризм йўналишларини ишлаб чиқиш кенг тус олмоқда. Шу жиҳатдан олганда, мамлакатимизда фаолият юритаётган туризм ташкилотлари ушбу жараёнга эътибор қаратиши мақсадга мувофиқдир.

Жаҳон туризм бозорида миллий туризм брендини фаол илгари суриш, маркетинг тадқиқотларини амалиётда кенг қўллаш, ижтимоий тармоқларда реклама, соҳада малакали кадрлар тайёрлаш, амалиёт ҳодимларини малакасини ошириш тизими кенгайтириш соҳанинг ривожланиш имкониятларини оширади.

Умуман олганда, мамлакатимизда туризм соҳасида замонавий йўналишлар ва турларни йўлга қўйиш хорижий сайёҳлар оқими ортиси, ички ва халқаро туризм ривожланиши ҳамда ташриф географияси кенгайишига олиб келади.

Китобларда ахлоқ, тарих, таълим, илм-урфон мужассамлашади. Қадимги Миср, Бобил, Шумер, Юнон, Хинд, Хитой замонларидан бери шундай: инсониятга муаллим ва устоз бўлган “Гилгамеш”, “Махобҳорат”, “Иллиада”, “Энеида”, “Айюб нидоси” сингари асарларда ҳам энг қадим ахлоқ, тарих ва машаққатли тажрибалар тажассум топган. Биз ҳали-ҳанузгача ўзимизни қидириб, улардан топамиз. Инсониятнинг энг яхши одамлари ҳам доим изланган. Одиссей каби. Бизга аждодлардан қидириш мерос қолди.

Иброҳим ҒАҒУРОВ, Ўзбекистон Қаҳрамони

халқлар адабиётининг ҳақ ва эрк овози чин жўровоз бўлиб янграётган асарларига нега илк бора Жўровоз Эрк дея топинмайми. Ҳа, илк бора тарихда озодлигимиз чин маънода Жўровоз Эрк каби жарангламқода. Барча фарёдлар, сайхалар, нолалар, нидолар эндиликда Жўровоз Эрк даражасига кўтарилди. Яъни барча ижтимоий садолар халқларнинг жўровозига айланди. У халқнинг юрагидан чиқмоқда. Бунга бизнинг турли шаклдаги оммавий китобхонликларимиз ҳам сабаб бўлмоқда.

Жамиятнинг кейинги йиллардаги китобхонлик, китоб ўқиш ва буларнинг кенг, изчил тарғиботи билан боғлиқ сайёҳаракатлари муайян босқичга етди. Етти-ўн ёшида китоб тарғиботи нашидаларини бошидан кечирган нихоллар бутун етуқ ўсмир, баалоғат ёшига етган йигит-қизларга айланди. Матбуот ва телевидениеда уларнинг бийрон-бийрон сўзларини, фикрларини кўпчилик эшитиб турибди. Бу бийронлар, яна ҳам аниқроқ қилиб айтсак, фикрловчи, маъруза қилишга қобил, 18 га кирган, гапнинг эга-кесимини ажрата оладиган ёшлар, айтайлик, ўн миллиондан қанча фоизни ташкил этаркан? Буни ҳисоблаш қийиндир, аммо хомчўт қилиш мумкин. Китобхонликларимизнинг энг таъсири натижаси, маҳсули — бу, ҳақиқатан, бийрон ёшлар, фикрчан янги насл. Улар янги ижтимоий ҳодисаларнинг ўзига хос, оригинал ифода усулини топишга ўрганмоқда. Ўз теша тегмаган фикр-мулоҳазаларини ўртага қўймоқда. Физиклар тили билан айтганда, ўз фикр майдонларини яратишга интиломоқда.

Мен кўп муассасалар, мактаблар, ўқув даргоҳлари, ижодий ташкилотлар, кутубхоналар, вилоятлардаги китобхонлик анжуманларида қатнашишга ҳаракат қиламан. Очигини айтишим керак, китобхонлик анжуманлари охириги пайталарга келиб бир хил қолипга тушиб қолган. Худди ёш адиб Фуркат Алимардоннинг “Қорақуш” қиссасида тасвирланганидек. Китобхонлик йиғилишида мактаб директори сўз айтади, маънавиятчи маъруза қилади, меҳмон шоир шеър ўқийди, адиб янги асарининг ёзилш тарихини ҳикоя қилиб беради ва ниҳоят, ўқувчи ёшлар адабиёт намуналаридан ёд ўқийди. Ҳамма ерда мана шу схема урф бўлган ва китобхонлик шу билан тугайди. Ҳамма елқасидан бу вазифа соқит бўлганидан енгил тортади. Кўпдан кўп тақдирлар эса (китобхонлик анжуманларида энг кўп учрайдиган йиғилиш тури) янги чиққан китоб ҳали тарқалиб улгурмай, эллиқ-юзта китоб ишчибози ҳам ўқиб ёки қўлида салмоқлаб кўрмай, мутлақо тайёргарликсиз ўтказилверади. Оти — тақдирот! Албатта, бундай ҳўжақўрсинга қилинган тақдиротларнинг фойдаси жуда оз! Янги китобнинг ичига кириб улгурмайсиз. Жуда юзаси, қоникарсиз таассуротлар сизни узок вақт тарқ этмайди. Совиган ҳафсала билан юзасиз.

Лекин мен бошқача тақдиротда ҳам бўлдим. Унда китоб тақдироти зиёилилар, муҳлислар учун маънавий-маърифий байрам тусини олди.

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари тахририати ДМ

МУАССИС:

Ўзбекистон Республикаси

Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:

Салим ДОНИЁРОВ

Қабулхона: (71) 233-56-33 Девонхона ва эълонлар: (71) 233-70-98 E-mail: info@yuz.uz Веб-сайт: www.yuz.uz; (71) 233-47-05

Хайридин Султоннинг “Осмони фалакларда” деб номланган, янги нашрдан чиққан китобининг “Ўзбекфильм” клубида ўтган тақдиротида қатнашиб, ростки, қаттиқ мутаассир бўлдим.

Давра ойбекона шаън эди. Олимлар сўйлайди — ҳар бирида ҳақиқат маъносидан бир чизги. Киноэпизодлар қўйилди — ҳар эпизодда бир қодирйича тутун, мусликий жонбахш йирик андуҳ. Даврада Шукр Холмиразев, Ўткир Хошимов, Умарали Норматов руҳи анжуман файзидан завқланаётгандай намоён бўлиб кезиб юрарди. Анжумандан кейин бу баланд завқ узок вақт давом этди. Одамлар гўзаллик шавқини анча вақтгача тарқ этгиси келмайдигандай эди. Мутасаддилар анжуманнинг чин завқ бағишлайдиган руҳини, тақдирот қайдиғини яратишган ва пухта тайёргарлик кўрганди. Бундай китобхонлик тақдиротлари бир умр эсдан чиқмайди. Биз, китобсеварлар, шундай ёрқин, санъаткорона натижадорлиқни оруз қилмаймизми? Асосий кўзланма мақсадимиз ҳам шу эмасми, ахир? Натижадорлик тақдиротдан сўнг матбуот саҳифаларида давом этди. Отабек Бакиров

ЯНГИ ЙЎЛЛАР ҚИДИРАЙЛИК

Ойбек

Бола Ойбек ўсмир (ўн икки яшар, 1917 йил) чоғидаёқ китобини машъал қилиб, ҳеч қўлидан қўймади. У шаҳар гузарлари, бозорлари, чойхоналарида тез-тез бўлиб турадиган ўйин-кулги, қизқичликларга кўп ҳам қизикмас, аксинча, боғлар, ўтлоқларда мук тушиб китоб ўқирди. Жадид зиёилилари билан танишар, Керенский сиёсатини астойдил муҳокама қиларди. “Бизга ақл зиёиси керак”, деган сўз миясига қаерданкир ўрнашиб қолганди.

Мусо Ойбек эрта, жуда эрта машъал бўлган ижодкор бола эди. Президентимиз ёшларга қарата байрам кунин аjoyиб бир сўзини айтди: “Ёшлиқдаги ҳаракат — бу келажакдаги ютуқ”.

Бу донишманд сўзлар Ойбекнинг ўсмирлик чоғларидаги ғайратига тўппа-тўғри дахлдор. Чунончи, Чўлпон, Қодирйига ҳам тубдан тегилли. Ҳозирги миллионлаб ёшларга ҳам тааллуқли. Бунини тушунган, унга риюя қилган албатта ютади. Қани эди бу сўзлар кекса қовурганга ёзилиб қолса: банотоҳ академик бўлармидим. Машъал Ойбек! Суюкли Ойбек!

Икки Ўйғонини бошдан кечирганмиз. Лекин барча ҳикматларнинг онаси шудир. Мен барча инсонлар тақдир ўйинларида бунини яққол кўраман.

Ёшларнинг яқин келажакдаги вазифалари ва соҳалари ақл-идрок билан белгилаб чиқилган. Бу — ҳозирги замондаги туб реалистик ҳужжатлардан бири! Кўз ўнгимда ғаройиб Свифтнинг ҳаёлига келмаган фантазиялар воқелик эпопеясига айланаётгандек туюлади.

Уларнинг бари яқин йилларда рўёбга чиқиши учун ўн миллион навқирон Ақл зўр бериши керак. Айтишга осон!

Шу тобда Мусо Ойбек ва Қодирйининг ғайрати, шижоати айна ёшларимизга қўл келган бўларди деб ўйлайман.

Мен Ойбекнинг 1962-1963 йилларда яратган “Болалик хотираларим” китобини жуда яхши қўриб қолганман. Дам-бадам ўқисам деб тураман. XX аср бошларидаги Тошкентни соғиниб ўқийман. Йўл, нажот қидирган афтодаҳол одамларга қулоқ тутаман.

1917 йилда машҳур шоир Таваллонинг янги чиққан китобини (“Равнақул ислом”) излаб, Ҳадрдаги китоб дўконидан топган ва сўнг одамларга уни ўқиб бериб юрган Мусонинг ғариба қувончларига ҳамроз бўламан.

Ойбек гузарларда йиғилган одамларга, уйда, мактаб, маҳаллаларда китоб ўқиб берар, уни тушунтирар, эшитганлар ҳўб завқланар, яйраб кетарди. Ойбек жадидлар кетидан қолмасди. Улар илм-урфонга кўзи очилган машъалдай болалар эди.

Зулфия

Китобларимни қидираётган эдим. Орасидан тиззамга сарғайиб кетган эски конверт тушди. Ажабланиб очдим. Эски суратлар. “Миллий тикланиш”нинг илк сонлари. Буларни анчадан бери кўрмаган, ёдимдан кўтарилган эди.

Зулфия опанинг Ойдин Ҳожиёвага дастхат ёзиб тақдим этган суратини қўриб, кўзимга ёш тўлди. Ноёб дастхат, ноёб сўз эди: “Ойдинжон! Шериятнинг масъуд онларидан хотира. Зулфия. 1977”.

Зулфия доим шоғирдларини ёнига жамлаб, уларга шеър ўқитар, ўзи ҳам ўқирди. Завқ дарёсига гарк бўларди. Лабаидан гўзал нимтабассум аримасди. Гоҳ содда, нафис луғтлар, фасҳалар қиларди. Улар фақат Зулфияга хос фасихалар бўларди.

Одил Шаропов

Ўша конвертдаги аjoyиб суратлардан бири Одил Шароповнинг эски ҳовлиси эшигига олинган. Ушанда азамат таржимон Одил Шаропов етмиш беш ёшени нишонлаган, ҳамкасбларга зиёфат қилиб берган эди. У машҳур отлиқ дивизия ўқондонди Миркомил Миршароповнинг туғишган укаси. Ёнида ноширлар ва таржимонлар: Малик Раҳмон, Ёқуб Ҳалимов, Қуръонни илк китобат қилган Азиз Бобохонов, Ҳасан Тўрабеков, камина. Одил ака ўша етимшинчи йилларда Михаил Шолоховнинг “Тинч Дон”ини таржима қилар, Ҳасан Тўрабеков Стендалга берилиб кетган, мен эса Фёдор Достоевский, Мопассан, Хемингуэйнинг мағзини қақишга уринардим. Мен етмишинчи йилларнинг бу зиёли китобхонларини ҳозирги замон ёшлари билан қиёсласам, у замонлар эртак бўлиб қолгандай туюлади. Тарихий, эртакдан чиққан китобхонлар...

ГАЗЕТАДАГИ МАТЕРИАЛЛАРНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК АЛИФОСИДА ЎҚИШ УЧУН МАЗКУР QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ.